

DEN SAMARISKA KVINNAN

■ **Tidsram:** 20-25 minuter

Joh 4: 5-15, 19b-26, 39a, 40-42

Jesus och den samariska kvinnan

Han måste ta vägen genom Samarien och kom där till en stad som hette Sykar, inte långt från den mark som Jakob gav sin son Josef. Där fanns Jakobs källa. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan. Det var mitt på dagen. En samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sade till henne: "Ge mig något att dricka." Lärjungarna hade nämligen gått bort till staden för att köpa mat. Samariskan sade: "Hur kan du, som är jude, be mig om vatten? Jag är ju en samarisk kvinna." (Judarna vill inte ha något med samarierna att göra.) Jesus svarade henne: "Om du visste vad Gud har att ge och vem det är som säger till dig: Ge mig något att dricka, då skulle du ha bett honom, och han skulle ha gett dig levande vatten." Kvinnan sade: "Herre, du har inget att hämta upp det med och brunnen är djup. Varifrån tar du då det levande vattnet? Skulle du vara större än vår fader Jakob som gav oss brunnen och själv drack ur den, liksom hans söner och hans boskap?" Jesus svarade: "Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv." Kvinnan sade till honom: "Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten."

Jesus sade: "Gå och hämta din man." Kvinnan svarade: "Jag har ingen man." Jesus sade: "Du har rätt när du säger att du inte har någon man. Fem män har du haft, och den du nu har är inte din man. Där talade du sanning." Kvinnan sade: "Herre, jag ser att du är en profet. Våra fäder har tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem." Jesus svarade: "Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. Ni tillber det som ni inte känner till. Vi tillber det vi känner till, eftersom frälsningen kommer från judarna. Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning." Kvinnan sade: "Jag vet att Messias kommer" (alltså den Smorde) "och när han kommer skall han låta oss veta allt." Jesus sade till henne: "Det är jag, den som talar till dig."

I detsamma kom lärjungarna. De blev förvånade över att han talade med en kvinna, men ingen frågade vad han ville henne eller varför han talade med henne. Kvinnan lät sin vattenkruka stå och gick bort till staden och sade till folket där: "Kom så får ni se en man som har sagt mig allt som jag har gjort. Kan han vara Messias?" De gick ut ur staden för att söka upp honom. Under tiden sade lärjungarna till honom: "Rabbi, kom och ät." Han svarade: "Jag har mat att äta som ni inte känner till." Lärjungarna sade då till varandra: "Kan någon ha kommit med mat till honom?" Jesus sade: "Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk. Ni säger: fyra månader till, så är det dags att skörda. Men jag säger er: lyft blicken och se hur fälten redan har vitnat till skörd. Den som skördar får sin lön, han bärgrar grödan till evigt liv, så att den som sått och den som skördar kan glädja sig tillsammans. Här gäller ju ordet att en sår och en annan skördar. Jag har sänt er att skörda där ni inte behövt arbeta. Andra har arbetat, och ni får lönen för deras möda."

Många samarier från den staden hade kommit till tro på honom genom kvinnans ord när hon försäkrade: "Han har sagt mig allt som jag har gjort." När samarierna kom till honom bad de honom stanna hos dem, och han stannade där två dagar. Många fler kom till tro genom hans egna ord, och de sade till kvinnan: "Nu är det inte längre vad du har sagt som får oss att tro. Vi har själva hört honom och vet att han verkligen är världens frälsare."

■ **Övriga läsningar:** 2 Mos 17:3-7, Rom 5: 1-2,5-8

■ Bakgrund

Kvinnan vid Jakobs brunn saknar vi tyvärr ett namn på. Som både kvinna och samariska lever hon i ett dubbelt utanförskap. Ändå blir hon den första missionären, den första som i Johannesevangeliet sprider det glada budskapet om Jesus som frälsare. Jesus inleder en dialog om tron med henne trots att ett samtal med en kvinna i det offentliga rummet på denna tid var ovanlig och stred mot god sed. Att hon dessutom är samariska gör inte saken bättre. Samarier hade en annan tolkning av Toran, de båda grupperna ansåg varandra vara rituellt orena och man försökte undvika kontakt. Jesus spränger gränser, han visar att Gud kan finna en djup törst även hos personer där andra skulle ha fördomar och se misslyckanden. Jesus berättar för henne om vattnet som ger evigt liv. För kvinnan blir det ett budskap om en Gud som älskar oberoende av nationell härkomst, oberoende av vad som hänt i våra liv. När Jesus lyssnar på och samtalat med den samariska kvinnan ger han henne tillbaka mycket av den värdighet hon tidigare saknat i mångas ögon.

Den rätta platsen för tillbedjan av Gud var en tvistefråga mellan samarier och judar. I sin dialog med kvinnan framgår att den kristna tillbedjan av Gud är Jesuscentrerad och universell, inte bunden till tid och rum, även om den står i kontinuitet med sitt judiska ursprung. Mötet med Jesus har gjort kvinnan stark. Hon vågar gå ut och berätta om Jesus. "Många samarier från den staden hade kommit till tro på honom genom kvinnans ord" (Joh 4:39).

■ Ta med

En duk (gärna i den liturgiska färgen violett), ett ljus (ert "Kristusljus") ett krucifix, en staty/ikon/bild på Kristus. Bibel, ev barnbibel. Ev: korg med hjärtan. Skriv ut och kopiera bilden som hör till dagens evangelium som barnen kan färglägga (finns i slutet av detta dokument). För att illustrera evangeliet tar du med sand, en bricka och klipper ut de två pappersrullfigurerna längst bak i dokumentet.

■ VÄLKOMNA!

Se till att alla barn känner sig välkomna och sedda. Om det är möjligt hälsa personligt på varje barn redan i dörren (kanske kan ni vara flera ledare som hjälper till med det?).

Uppmärksamma särskilt de barn som är nya och se till att alla får lära sig deras namn. Samla barnen i en cirkel på golvet.

- Välkomna alla barn, roligt att se er här!
- Är det någon som såg vilken färg som prästen hade på sin mässhake idag?
- Ja, det är violett, för vi befinner oss i fastetiden (Nu tar du fram duken i rätt färg. Visa gärna KPN:s kyrkoårsaffisch. [Här kan du beställa den.](#))

Bjud in barnet att komma fram till mitten och säg:

- Grattis! Födelsedagen påminner oss om att Gud skapar var och en av oss för att han älskar oss, vi sjunger denna sång tillsammans för att komma ihåg det:
[*När Gud sade ordet som skapade dig*](#)

Hjälp barnet att tända ljuset.

- Varför tänder vi ljuset? Just det, Jesus, du är alltid med oss, men när vi tänder ljuset, då kan komma vi ihåg det Jesus sa: Där två eller tre är samlade i mitt namn, är jag mitt ibland dem.
- Vi gör korstecknet ihop: I Faderns och Sonens och den helige Andes namn.

Om barnen är under 5 år kan du bjuda in dem till att lyfta ikonerna av Jesus, titta på den och säga: – Hej Jesus, jag är, jag vill vara din vän.

■ SÅNG

Vi sjunger psalm 176 ur *Cecilia* med rörelser: [*Du är hemliga vännen min*](#)

*Du är hemliga vännen min,
du har hittat mig jag är din.
Jag vill gå med överallt där du går,
stå vid din sida och dig förstå.
Jesus jag är din.*

TEXT: ANDERS PILTZ

■ VÅRT FINA HJÄRTA

Här presenteras ett förslag på hur denna lilla andakt kan utformas (se kommentar i inledningen). Den får anpassas till gruppen och till situationen!

- Nu ska ni få se vad jag har – titta, vad är det? (*Håller upp ett litet tyghjärta*)
- Nu ska ni få var sitt hjärta av mig att hålla i. (*Dela ut till var och en*)
- Hur känns det? (*Låt barnen komma med förslag*)
- Ja, det känns gott att ha ett sådant här litet hjärta i handen, lent och mjukt. Precis så lent och mjukt tycker jag att det känns inuti när man tycker riktigt mycket om någon. Eller när jag vet att någon tycker om mig.

(*Invänta respons, kanske barnen vill nämna någon de tycker om t ex*)

- När jag tänker på hur mycket Jesus älskar mig, då känns det också gott (mjukt/lent) inuti.
- Då vill jag ge något tillbaka till Jesus. Jag tänker att vi alla kan ge Jesus våra hjärtan.
- Titta på hur jag gör, så kan ni göra likadant.

Kateketen ställer sig på knä framför bilden av Jesus och lägger lugnt och stilla sitt hjärta i korgen. Hjälp barnen att ett i taget, i lugn och ro göra likadant. Det får dock aldrig bli ett tvång. Om ett barn inte vill ge ifrån sig hjärtat kan man säga:

- Då får det hjärtat ligga och ha det skönt i din hand idag. Kanske du kan ge det till Jesus nästa gång?

När alla satt sig säger kateketen:

- Nu knäpper vi händerna och ber: Tack Jesus, att du har oss kär.

■ DAGENS TEMA: DEN SAMARISKA KVINNAN

Introduktion

- Ställ fram en skål eller ett dricksglas med vatten, inbjud barnen till att komma fram och känna på vattnet. Samtala:
- Är det bra med vatten? Behöver vi vatten? (Komplettera: vi behöver vatten när vi blir törstiga, för att tvätta oss, blommor och träd behöver vatten för att växa...)
- I Sverige har vi mycket vatten, det regnar ganska mycket, vi har sjöar och floder. Men det är inte så överallt. I Samarien, som låg där Jesus levde, var det ofta torrt. (Visa på kartan!) Man fick gräva brunnar djupt ner i marken, för att komma åt vattnet. Vattnet är helt livsviktigt, vi klarar oss inte utan...

Läsning ur det heliga evangeliet enligt Johannes.

Visa barnen hur man tecknar ett kors med tummen på

- pannan (Jesus, hjälp oss att förstå)
- munnen (Jesus, ge mig mod att bekänna), och
- hjärtat (för att vi ska bevara Guds ord i våra hjärtan), och så säger vi:
- "Ära vare dig, Herre".

Förbered genom att sprida sand på en bricka och ställa skålen med vatten på denna "öken". Använd pappersrullsfigurerna som finns att klippa ut längst bak, de ger mer liv åt evangeliet. De kan placeras på duken i anslutning till kartan. Även bibliska figurer kan användas. Som brunn kan du använda en liten ask (t ex från en brieost eller från en creme fraiche-förpackning som du målar eller klär i brunt papper eller tyg.)

Idag ska vi lyssna till berättelsen om när Jesus kom till Jakobs brunn i ett område som heter Samarien. Många av människorna runt Jesus försökte undvika Samarien, de var inte goda vänner med folket där. De hade olika uppfattning om tron och tyckte inte om varandra. Ändå går Jesus dit!

Läs ur en barnbibel eller gör en kort sammanfattning av berättelsen, i sin helhet är den för lång att läsas för barnen.

Samtala med barnen.

- Varför går kvinnan till brunnen? (för att hämta vatten. Ofta fick människorna gå lång väg för att komma till brunnen, hämta vattnet och bära tillbaka vattnet hem igen. Det var ett tungt arbete. Vattnet är så viktigt för kunna leva, utan vatten kan vi inte leva.)
- Jag undrar, vilket vatten pratade Jesus om? (När hon träffar Jesus, så berättar han om det livgivande vattnet, vattnet som ger evigt liv.)
- Hur tror ni han menade då? (Jesus är som det livgivande vattnet, han ger oss det eviga livet, livet i hans kärlek).

- Tror ni kvinnan blev förvånad när Jesus började tala till henne vid brunnen? (ja, på den tiden brukade inte män tala med kvinnor på det sättet. Dessutom var hon ju en samarisk kvinna, och sådana brukade inte judiska män tala med alls. Så det var stor förvåning.)
- Tror ni hon blev glad att Jesus ville få vatten av henne och prata med henne? (ja)
- Mötet med Jesus gjorde henne glad och modig. Hon vågade berätta för andra att hon mött Jesus, och de började tro på Jesus tack vare henne.
- Nu under fastetiden ska vi precis som den samariska kvinnan prata med Jesus och dela vår glädje med andra.

■ SÅNG

Förslag på lämpliga sånger med länkar till KPNs youtubekanal kan du hitta här:

<https://kpn.se/resurser/sjung-med-barnen>

Övriga sånger som passar till dagens tema:

- [*Han gick den svåra vägen*](#) (Cecilia 281)
- [*Jag är livets bröd, jag är levande vatten*](#) (Cecilia 178)
- [*Vem är det som kommer på vägen?*](#)

■ EXTRA AKTIVITETER

- Färglägg den bild som finns i slutet av detta dokument.
- Ni kan förbereda muggar så att alla barn kan få dricka lite vatten, smaka hur gott det är och tacka Gud som ger oss vatten så att vi kan leva.
- Ni kan tala om vigvattnet, om att vi fick vatten på oss när vi döptes....

■ AVSLUTNING

Samla barnen, stå på knä och be:

Tack Jesus, för att du mötte den samariska kvinnan. Tack för att du kommer till oss också, och ger oss levande vatten.

Vill någon av barnen formulera egna böner?

Vi börjar med tack-böner, vad vill vi tacka för?

Vad eller vem vill vi be för?

Upprepa gärna barnens ord och lägg till: Herre, hör vår bön.

Sjung *Fader vår* tillsammans, gärna med rörelser. [Här ser du hur det kan gå till.](#)

Avsluta med att tacka alla för att de har kommit och välkomna dem tillbaka till nästa gång! För den grupp som haft samlingen parallellt med ordets liturgi uppmanas nu barnen att tyst och stilla gå tillbaka till mässan. Hör med kyrkoherden, många anser att det passar bäst i samband med att kollekten samlas in.

Jesus, nu är du här!

© Katolska Pedagogiska Nämnden

Författare: Ulrika Erlandsson

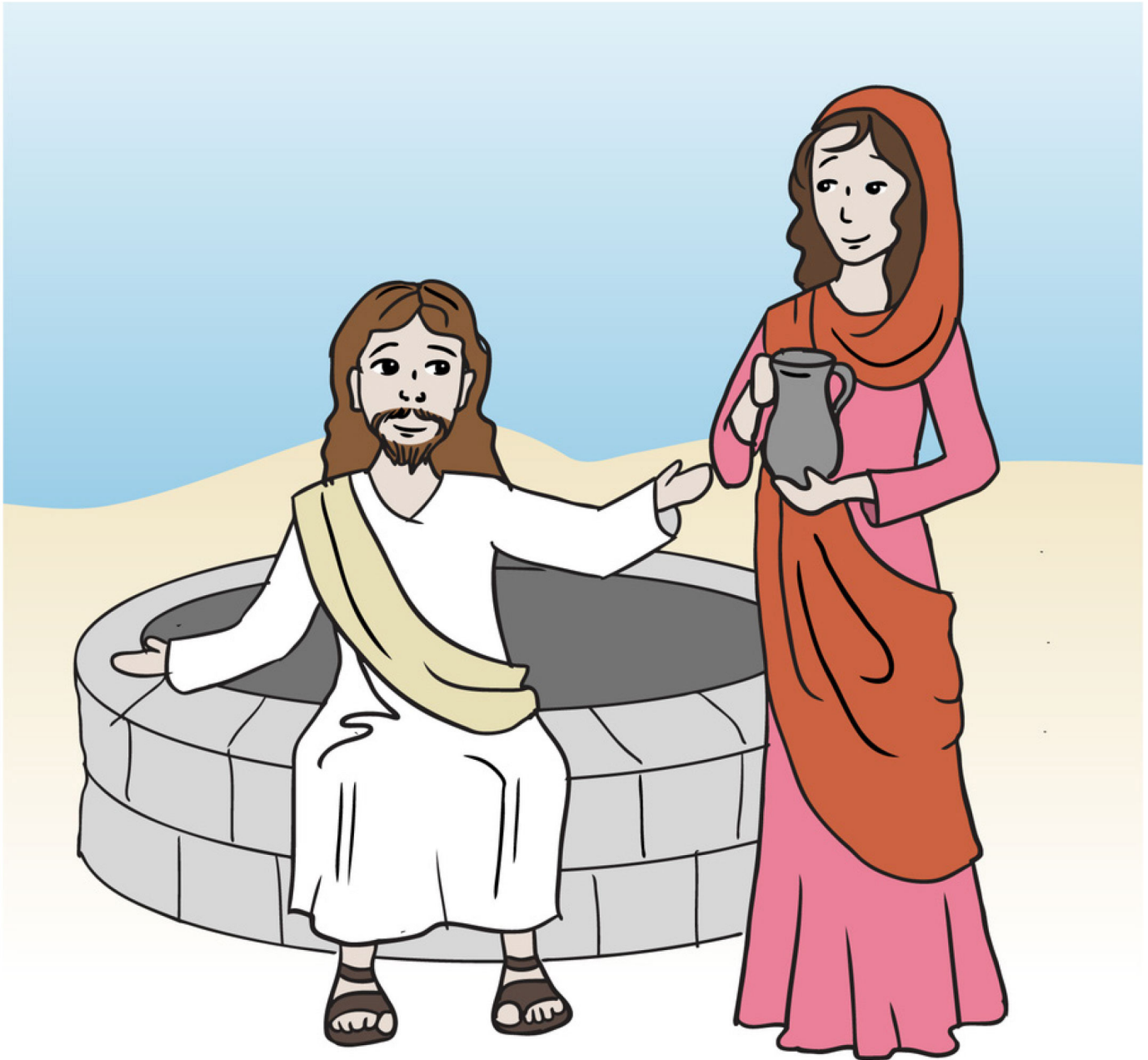
Redaktionsgrupp: Maria Borowiec, Elsa Casselbrant och Gunnar Silow.

Bibeltexterna är hämtade ur Bibel 2000 och återges med tillstånd.

Imprimatur för avsnitten 29:e söndagen under året (årgång B) till Fjärde söndagen i advent (årgång C)

Stockholm den 15 september 2015

+ Anders Arborelius OCD, biskop av Stockholm

DEN SAMARISKA KVINNAN

